

Termín pro odevzdání: úterý 4.1. 2022

1. Modifikací postupu ze cvičení naleznete Fourierovou metodou řešení rovnice

$$\Delta u = 0 \quad \text{v } \Omega \subset \mathbb{R}^2,$$

kde (v polárních souřadnicích) $\Omega = \{(r, \varphi), 0 < a < r < \infty, 0 < \varphi < \alpha < 2\pi\}$. Okrajové podmínky jsou

$$\begin{aligned} \frac{\partial u}{\partial \varphi}(r, 0) &= \frac{\partial u}{\partial \varphi}(r, \alpha) = 0, & a < r < \infty, \\ u(a, \varphi) &= \cos\left(\frac{2\pi\varphi}{\alpha}\right), & 0 < \varphi < \alpha. \end{aligned}$$

Hledejte pouze "fyzikální" řešení, t.j. řešení omezená pro $r \rightarrow \infty$.2. Pomocí Fourierovy transformace naleznete fundamentální řešení pro operátor $\Delta^2 + k^4$, t.j. řešení rovnice

$$\Delta \Delta u + k^4 u = \delta, \quad \text{v } \mathbb{R}^3.$$

Jako na cvičení se Vám zřejmě může hodit vzoreček pro inverzní Fourierovu transformaci radiální funkce ve třech dimenzích:

$$\mathcal{F}(g(r))(\rho) = \frac{2}{\rho} \lim_{R \rightarrow \infty} \int_0^R g(r) r \sin(2\pi r \rho) dr. \quad (\bullet)$$

① Řešení hledáme v separovanom tvaru

$$u(r, \varphi) \equiv R(r) \Phi(\varphi) \quad \left[\begin{array}{l} \text{pre netriviálne riešenie} \\ R \neq 0, \Phi \neq 0 \end{array} \right]$$

s okrajovými podmienkami

$$(1) \quad \dot{\Phi}(0) = \dot{\Phi}(\alpha) = 0 \quad \left[\frac{\partial u}{\partial \varphi} = R(r) \dot{\Phi}(\varphi) \right]$$

$$(2) \quad R(a) \Phi(\varphi) = \cos\left(\frac{2\pi\varphi}{\alpha}\right)$$

$$(3) \quad R \xrightarrow{r \rightarrow \infty} 0$$

$$\Delta(\bullet) = \frac{1}{r} \partial_r (r \partial_r (\bullet)) + \frac{1}{r^2} \partial_\varphi^2 (\bullet)$$

$$0 \stackrel{!}{=} r^2 \frac{\Delta u}{u} = \frac{r(rR)'}{R}(r) + \frac{\ddot{\Phi}}{\Phi}(\varphi)$$

Takže

$$\frac{r(rR)'}{R}(r) = -\frac{\ddot{\Phi}}{\Phi}(\varphi) \equiv k^2 \text{ [konst.]}$$

[aby bolo možné splniť (1), BÚVO $k > 0$]

$$r^2 R'' + rR' - k^2 R = 0$$

Ansatz $R = Cr^l$

$$C [r^2 l(l-1)r^{l-2} + r l r^{l-1} - k^2 r^l] = 0$$

$$\Rightarrow l^2 - l + l - k^2 = (l+k)(l-k) = 0$$

$$\stackrel{(3)}{\Rightarrow} l = -k$$

$$\ddot{\Phi} + k^2 \Phi = 0$$

$$\Phi(\varphi) = A \cos(k\varphi) + B \sin(k\varphi)$$

$$\dot{\Phi}(0) = Bk \stackrel{(1)}{=} 0 \stackrel{k \neq 0}{\Rightarrow} B = 0$$

Takže

$$\dot{\Phi}(\alpha) = -Ak \sin(k\alpha) \stackrel{(1)}{=} 0$$

$$\Rightarrow k_m \equiv \frac{m\pi}{\alpha} \quad m \in \mathbb{N}$$

Celkovo

$$R_m = C_m r^{-k_m} = C_m r^{-\frac{m\pi}{\alpha}}$$

⇓

$$u(r, \varphi) = \sum_{m \in \mathbb{N}} \tilde{C}_m r^{-\frac{m\pi}{\alpha}} \cos\left(\frac{m\pi\varphi}{\alpha}\right)$$

Celkovo

$$\Phi_m = A_m \cos\left(\frac{m\pi\varphi}{\alpha}\right)$$

$$(2) \Rightarrow \sum_{m \in \mathbb{N}} \tilde{C}_m a^{-\frac{m\pi}{\alpha}} \cos\left(\frac{m\pi\varphi}{\alpha}\right) \equiv \cos\left(\frac{2\pi\varphi}{\alpha}\right)$$

$$\Rightarrow \tilde{C}_m \equiv a^{\frac{m\pi}{\alpha}} \delta_{m,2} \quad \left[\text{vidno automaticky, že} \right. \\ \left. \text{naša voľba funguje} \right]$$

Jediné "fyzikálne" riešenie je teda

$$u(r, \varphi) = \left(\frac{a}{r}\right)^{\frac{2\pi}{\alpha}} \cos\left(\frac{2\pi\varphi}{\alpha}\right)$$

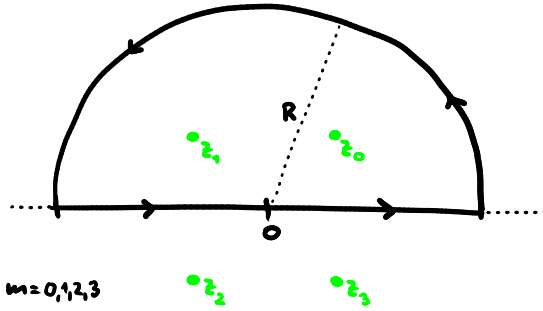
2) $\Delta \Delta u + k^4 u = \delta$
 $(2\pi i |\xi|)^4 \hat{u} + k^4 \hat{u} = 1$
 $\Downarrow |\xi| = \rho$
 $\hat{u} = \frac{1}{(2\pi \rho)^4 + k^4}$

$u = \mathcal{F}^{-1}[\mathcal{F}[u]] = \frac{2}{r} \int_0^\infty \hat{u}(\rho) \rho \sin(2\pi r \rho) d\rho =$
 $= \frac{1}{r} \int_{-\infty}^\infty \hat{u}(\rho) \rho \sin(2\pi r \rho) d\rho =$
 $= \frac{1}{r} \text{Im} \int_{-\infty}^\infty \hat{u}(\rho) \rho e^{i2\pi r \rho} d\rho \quad (\bullet)$
párna *párna*
 $J(r)$

Holomorfne predloženie

$f(z) \equiv \frac{z e^{i2\pi r z}}{(2\pi z)^4 + k^4}$

póly $(2\pi z)^4 = -k^4$
 $\Rightarrow z_m = \frac{k}{2\pi} e^{i\pi(\frac{1}{4} + \frac{m}{2})} \quad m=0,1,2,3$

Integračná krivka

$\Gamma_R = \gamma_1 \oplus \gamma_2$

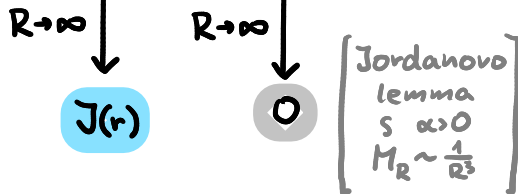
$\gamma_1: z=t \quad t \in [-R, R]$
 $\gamma_2: z=Re^{it} \quad t \in [0, \pi]$

Reziduá $\text{Res}_{z_m} f(z) = \frac{z e^{i2\pi r z}}{[(2\pi z)^4 + k^4]'} \Big|_{z=z_m} = \frac{e^{i2\pi r z_m}}{4(2\pi)^2 (2\pi z_m)^2} = \frac{e^{ikr[\cos(\pi(\frac{1}{4} + \frac{m}{2}) + i \sin(\pi(\frac{1}{4} + \frac{m}{2}))]}]}{4(2\pi)^2 k^2 (-1)^m i}$
[jednoduché póly, čitateľ holomorfny]

$\text{Res}_{z_m} f(z) = \frac{e^{-\frac{kr}{\sqrt{2}}} e^{\pm \frac{ikr}{\sqrt{2}}}}{4(2\pi)^2 k^2 (-1)^m i}$
 $+ \leftrightarrow m=0$
 $- \leftrightarrow m=1$

Reziduová veta

$\int_{\Gamma_R} f(z) dz = \int_{\gamma_1} f(z) dz + \int_{\gamma_2} f(z) dz = 2\pi i \sum_{z_m \in \text{Int} \Gamma_R} \text{Res}_{z_m} f(z) = \frac{e^{-\frac{kr}{\sqrt{2}}}}{8\pi k^2} (e^{\frac{ikr}{\sqrt{2}}} - e^{-\frac{ikr}{\sqrt{2}}}) =$

$= i \frac{e^{-\frac{kr}{\sqrt{2}}}}{4\pi k^2} \sin\left(\frac{kr}{\sqrt{2}}\right)$

$\Rightarrow u(x) = \frac{e^{-\frac{k|x|}{\sqrt{2}}}}{4\pi k^2 |x|} \sin\left(\frac{k|x|}{\sqrt{2}}\right)$